

Mr. drs. C. Homan

Militair-industrieel Complex erodeert

Congresleden, het Pentagon en de defensie-industrie hebben een gemeenschappelijk belang bij stijgende defensiebudgetten. Nu de bomen ook in de Verenigde Staten niet meer tot in de hemel groeien, lijken de hoogtijdagen van dit Militair-industrieel Complex voorbij.

Bij zijn afscheid in 1961 waarschuwde president Eisenhower al voor de *'unwarranted influence'* (ongerechtvaardigde invloed) van het Militair-industrieel Complex (MIC) op de Amerikaanse politiek en samenleving. Voor het eerst, zo zei Eisenhower, is er in vredetijd een grote krijgsmacht die ook nog eens nauw samenwerkt met een enorme wapenindustrie. De betreffende passages komen echter niet voor in de film van zijn afscheidsrede die de *US Information Service* verspreide.

Naast de krijgsmacht en de defensie-industrie maakt ook het Congres deel uit van het MIC. Senatoren en afgevaardigden zijn voor hun herverkiezing immers vaak afhankelijk van de wijze waarop ze de belangen van de defensie-industrie in hun staat of district behartigen. Een als duif bekendstaande senator kan zo in een havik veranderen als de defensiebelangen in zijn staat op het spel staan. Dat verklaart bijvoorbeeld de politieke steun voor de *Joint Strike Fighter* (JSF) waarvan de onderdelen door ongeveer duizend, over het gehele land verspreide firma's worden geproduceerd.

Het MIC staat tegenwoordig dan ook wel bekend als de 'ijzeren driehoek'.

Gates

Met de komst van Robert Gates als minister van Defensie lijkt deze driehoek aan de nodige erosie onderhevig. Al voor de financiële crisis verwierf Gates zich met zijn doortastende maatregelen een groot prestige. Zo haalde hij een streep door de volgens hem 'steeds barokkere' wapensystemen, 31 in totaal, waaronder de *F-22 A Raptor* gevechtsvliegtuigen

Mariniers ook reduceren in personele sterkte

Minister van Defensie Gates en Admiraal Mike Mullen

en de C-17 transportvliegtuigen. Ook beëindigde hij de ontwikkeling van de CG(X) marinekruiser. Met de uitvoering van deze en andere programma's was een totaal bedrag van 330 miljard dollar gemoeid.

Gates staat, op basis van de ervaringen in Irak en Afghanistan, ook bekend als voorstander van een geïntegreerde benadering door samenwerking met civiele (overheids)instanties. In een toespraak op de *Kansas State University* op 26 november 2007, toen hij nog deel uit maakte van de Bushregering, baarde hij enig opzien door meer geld voor *soft power* te bepleiten. Diplomatie, strategische communicatie, buitenlandse hulp, burgerrechtenactiviteiten en wederopbouw noemde hij als voorbeelden.

Gates heeft verder naam gemaakt door slecht functionerende defensiefunctionarissen de laan uit te sturen, waaronder de chef van de luchtmachtstaf en de projectleider van de JSF. In tegenstelling tot zijn voorganger Rumsfeld, betrok Gates de Verenigde Chefs van Staven bij al die vergaande beslissingen. Zijn relatie met de voorzitter, Admiraal Mike Mullen, is dan ook uitstekend te noemen.

Niet heilig meer

Mullen constateerde vorig jaar augustus in een voor een top-militair ongebruikelijk openhartige toespraak, dat het defensiebudget verdubbeld is sinds 2000. "En wanneer je in een dergelijk trend zit, verlies je sommige van je vaardigheden. Je hoeft geen moeilijke beslissingen te nemen, je stelt geen prioriteiten als dat wel zou moeten, je analyseert onvoldoende en je hoeft geen compromissen te sluiten", aldus Mullen. Hij vindt dan ook dat veel van deze vaardigheden weer aangescherpt moeten worden.

Het defensiebudget heeft inmiddels de status van 'heilige koe' verloren. Gates heeft voor volgend jaar een budget gevraagd van 553 miljard dollar. Dat is vergeleken met dit jaar een bescheiden stijging van 4 miljard. Daarnaast heeft hij nog eens 118 miljard dollar aangevraagd voor de operaties in Irak en Afghanistan. De Verenigde Staten geven daarmee nog steeds meer uit aan defensie dan de daarop volgende 20 landen.

John Boehner voor de ontwikkeling van de tweemotorige JSF

Belangrijke maatregelen zijn onder meer de reducties in de sterkte van de landmacht en het korps mariniers met 47.000 militairen. De afgelopen jaren waren deze nog met 92.000 uitgebreid.

Een hogere prioriteit is weggelegd voor *cyber security*, evenals in andere westerse landen. Hiervoor wordt 2,3 miljard dollar uitgetrokken. Het Amerikaanse ministerie van Defensie opereert met ongeveer zeven miljoen computers en meer dan 15.000 verschillende netwerken, verspreid over ongeveer 4.000 militaire installaties in 88 landen, en is daarmee uiterst kwetsbaar voor cyberaanvallen.

Krimppijn

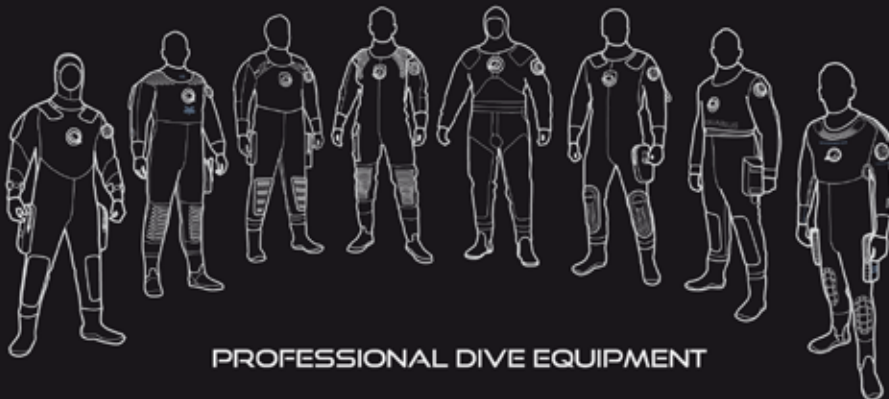
De Amerikaanse defensie-industrie begint al in te spelen op de krimpende defensiebudgetten. Er gaan hardnekkige geruchten dat *Northrop Grumman* zijn scheepswerf in Virginia te koop gaat zetten en *Lockheed* heeft, evenals de talrijke aannemers die hun programma beëindigd zagen, veel werknemers naar huis gestuurd. Het Pentagon verwacht dan ook een golf van fusies in de defensie-industrie

Bij de begrotingsbehandeling in het Huis van Afgevaardigden sneuvelde in februari jl. het tweede- motorproject van de JSF¹. President Obama en minister Gates hadden de tweede motor al een 'onnodige en extravagante uitgave' genoemd. Opmerkelijk was trouwens de rol van de voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, de Republikein John Boehner. Terwijl hij grotendeels voorstander was van de door zijn partijgenoten voorgestelde bezuinigingen van in totaal 61 miljard dollar, verzette hij zich hevig tegen het voorstel om het tweede-motorproject te schrappen. Boehner stelde dat de tweede-motor op de lange termijn de overheid geld zou besparen. De vestiging van *General Electrics* die de motor zou produceren, bevindt zich echter nabij het kiesdistrict van Boehner, en de bestuursvoorzitter van deze vestiging is recentelijk voorzitter geworden van een raad van economische adviseurs van de president. Het mocht echter niet baten.

Admiraal Mullen kwalificeerde eerder dit jaar de olopende nationale schuld als verreweg de grootste bedreiging voor de nationale veiligheid van de Verenigde Staten. Zo wordt de oorlog in Afghanistan in feite met een Chinese creditcard betaald. Kortom, de hoogtijdagen van het MIC lijken voorbij!<

¹ Het oorspronkelijk plan was om twee motoren te ontwikkelen, de F 135 en de F136. De laatste is nu geschrapt

NORTHERN DIVER
FOUR DECADES OF INNOVATION

PROFESSIONAL DIVE EQUIPMENT

TIER 1 SUPPLIER TO THE UK
ARMED FORCES

SBWRX® Agent for the Benelux: Subworx Professional Diving
tel +31(0)111 - 87 12 88 | hello@sbwrx.com | www.sbwrx.com

COMMERCIAL | MILITARY | FIRE & RESCUE | POLICE | CUSTOMS | CONTAMINATED WATER